

DOMOVINA

Izbaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 kruno temeljne pristojbine ter od vsake pete vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kruno, za četrto leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Nemško ščuvanje.

Stiger je potrjen celjskim županom. S tem se je celjskemu nemštvu odvalil težek kamen od nemirnega srca, kajti nepotrjenje bi bila kazen za vse čine, ki jih je doprinašalo celjsko nemštvo zoper Slovence.

Dvakrat smo opazovali med nemškimi voditelji in — gonjači v Celju splošno poparjenost. Prvič, ko je začelo državno pravdnništvo vlačiti na svetlo razne ščurke, ki so prepregli v tolovajskem znamenju ulice za časa čeških obiskov v Celju; drugič pa one tedne, ko so čakali na Stigerjevo potrjenje.

No, izteklo se jim je vse po želji. Človek bi mislil, da jih je prestani strah vendar veliko stregnil, da vsaj za bližnjo bodočnost ne bodo mislili na nova grozodejstva. Kdor tako sodi, ne pozna celjskih „natur.“ Kakor je pijanec le dotle trezen, da ne dobi steklenice k ustam, tat pošten za zamrežinimi okni, tako kaže tudi celjsko nemštvo miroljubnost kadar nima koga napadati.

Isti dan, ko so župana Stigerja slovesno umeščali, zrasel je Nemcem greben. Od magistratnih pisarjev, ki so dobili ta dan gotovo gratis-piva, do podžupana Rakuscha in raznih ravnih in zgubančenih „pismoukov“, vsi so postali s tem dnem čudno bojoviti. Dočim so prvi kričali po ulicah o brezpravnosti celjskih Slovencev, pisali so zadnji strupene laži zoper Slovence po domačih in tujih listih. Zopet izvoljeni župan pa je istočasno venčal nemško „miroljubnost“ s prisego: „Mi nimamo samo pravice, temveč celo dolžnost, našo nemško posebnost v Celju varovati. Celje mora ostati nemško in — sledi fraza — cesarju zvesto.“ Okrajni glavar grof Attema je poslušal te tirade ter izrazil svoje veselje in čestitke županu.

Junaki okoli „vahtarce“ dali so duška svojemu veselju na prirojem jim način. Sprožili so cele valove laži, obrekovanja in hujskanja na Slovence. Zakaj bi tudi ne, ko se jim vse tako srečno in nekažnjivo izprede!

Dolgo so bili v zadregi, kako bi začeli javno hujskanje proti sokolski slavnosti, ki se vrši dne 15. avgusta t. l. v Celju. Na skrivnem že imajo seveda zdavno vse pripravljeno. Mi jim nismo hoteli podati najmanjše prilike. Poskusili so najprej s panslavističnim strahom, da bi vsaj na zgoraj obudili tisto pozornost, ki jo povzroči že sama beseda „panslavizem“. Toda kmalo smo jim dokazali, da je naša slavnost sestanek slovenskih sokolskih društev, pri kateri priliki nam bodo seveda tudi slovanski gostje dobrodošli.

Župan je vpletel v svojo prisego bojovite fraze: „Prej ko slej hočemo svoje nacionalne dolžnosti izpolnovati s pogumom, previdnostjo in domovinsko ljubeznijo, ne da bi koristim naših someščanov druge narodnosti delali krivico.“ Še so odmevale te fraze po magistratni dvorani, a na ulici so kričali Slovincem magistratni uslužbenci, naj Boga zahvalimo, da smemo sploh hoditi po celjskih ulicah, ne da bi nas „mogočni“ Nemci — klofotali. Magistratno glasilo „Deutsche Wacht“ pa je varila z vso naglico vražjo zmes, da bi Slovence zasmehovala, dražila in na zgoraj črnila.

Kaj si je vse izmislila ta hudoba! Najprej je dolžila dr. Serneca, da je pozival v Celju, kmete, naj pridejo na tisoče v Celje dne 15. avgusta, da bodo Nemce kot prah razgnali. Dr. Sernec ni v Celju niti z besedico omenil celjskih slavnosti, kar je tudi v „vahtarci“ v popravku do kazal. Nemška capa pa vztraja pri svojem ovađstvu.

Nemška zloba pa je zmožna še vse drugačnih laži. Omenjeni listič je prinesel velikansko laž, da se po gornji Savinjski dolini agitira med kmeti za sokolsko slavnost dne 15. avgusta s tem, da pride isti dan cesar Franc Jožef v Celje, da pa ga hočejo celjski Prusjaki nagnati; slovenskim kmetom je tedaj dolžnost priti cesarja braniti. Ali ni oblasti, ki bi zamoglo tako peklensko blatenje Slovencev zabraniti? Ali je res že nemškim obiskurnim lističem dovoljeno vlačiti osebo vladarjevo po svojih ovađskih člankih? Ali se sme norčevati neposredno na ta način s patrijotizmom slovenskega ljudstva?

Slovinci se lahko ponašajo, da so res čestokrat častno in hrabro branili vladarja in očetnjavo. Ali nas hočete, zlobni pritlikavci, zaradi tega zasmehovati? Slovenski kmetje Savinjske doline pa so že po lastnih skušnjah spametovani, da vedo, komu preti dan na dan v Celju nevarnost. Tega bi mu ne bilo treba kazati šele po izmišljotinah. Tudi so Savinjsčani prešinjeni narodnega duha v ednaki meri, kakor — patrijotizma. Ne bilo bi jih treba pitati z lažmi in prosto pijačo, kakor mora pripraviti nemškutarska klika svoje gonjače. Toda nam vsega tega ni treba, ker se ne pripravljamo na boje, nego na mirno, dostojno proslavo narodne velevlice.

„Miroljubno“ celjsko županstvo vé to prav dobro, tudi organizatorjem nemirov je naš namen dobro znan, zato pa so vedno v zadregi za laži, kako bi nahujskali proti naši slavnosti „poslušne duhove“ in — oblasti.

Celjskemu okrajnemu glavarstvu so se go-dile lansko leto pred očmi vse grozovitosti poličnjakov. Česar ni tačas verjelo, to so mu pokazali sodni akti. Ker moramo imeti pri tej oblasti zaupanje do popolne objektivnosti, pričakujemo od nje tudi razsodnega posredovalca in zaščitnika proti nemški zlobnosti.

Žalostne skušnje nas uče, da od magistrata pride vkljub županovim trditvam vse drugo, le — pravičnost ne.

„Giftna krota“ iz Ptujšt. II.

Nemškutarski „bokserji“ Spodnje Štajarske, ki se borijo liki kitajski bokserji za „lepe stare običaje“, ko je slovenski kmetič brez vprašanja po veri in narodnosti znosil nemčurkim trgovcem zadnji krajcar, „osrečili“ so zaslepljenca z drugo številko svojega glasila „Štajerc“. Razločuje se ta številka od prve z mogočo gršo pisavo ter s tem, da je nemčurško glasilo pripoznalo svojo barvo in — vrednost. Na tretji strani namreč izpove, da „spada ta list na prednjo stranko“. To je bilo vsekakor potrebno povedati že v prvi številki, kajti večina prejemnikov, so-divši po pisavi, je menila, da spada list na — „zadnjo stranko“ ter tudi tako z njim postopalo.

Največ prostora in pozornosti posvetila je „giftna krota II.“ „Domovini“. Takoj v naslovu pove povod k temu z nemčurkim pregovorom. „Če se psu na rep stopi, se oglasi“ — ne rep temveč pes. Pa tudi ko bi mi ne bili to „giftno kroto“ tako hudo za „šinjek“ zgrabili — prosimo, mi le pohajljamo citat nemčurškega „tona“ — lotila bi se nas bila, ker „tat pride še le v grad, ko čuvaje pomori.“ In „Domovina“ je skrben čuvaj narodne zavesti Slovencev. Zato toliko strupenih pen iz žrela zadnje „ptujske krote“.

Kako delikatno vlogo je prevzel „Štajerc“ med svojimi somišljeniki, pove na šesti strani, češ, da je „Domovina“ že več let kmete za nos okoli vodila in povsod vohati dajala, samo tam ne kjer najbolj smrdi. In glej, na enkrat pride „Štajerc“ in — prevzame to vlogo. Čestitamo! Saj list, ki „spada na zadnjo stranko“, ki piše najrajši o tam „kjer sedimo“, o deželski „svinji“ itd., popelja tudi najlaglje svoje lahkovrneže — če imajo dobre želodece — tja, „kjer najbolj smrdi“.

Jezikoslovci, ki se pečajo z nemčurkim idijomom najdejo tudi v drugi številki vse polno pristnih „milodonečih“ besednih ostankov iz dobe graščinske robote med Slovinci, kakor: gvišni šmarocerji, vuharji, hafeni, festunga, zažihran, špraham, šinfajo itd. V teh besedah tiči kos najžalostnejše zgodovine slovenskega kmeta, ko se je moral priučiti spačenim tujkam, kakor šmarocer, vuhar itd. Sedaj so si prilastili spodnještajarski nemškutarski trgovci omenjena imena, da jih bo zamogel slovenski kmet pri — pravem imenu klicati.

Tudi nekaj novega besednega zaklada nam je prikrbela „giftna krota“ tako: „mašina postavodajatve je obstala“, „pozdravljen bodi novo narodilni list“, „si noge obletati“, „marsikateri kmet si bo glavo majal“ — mi si predstavljamo to tako, da se prime za ušesa, kar bi kaj dobro pristojalo klatežem okoli „ptujske krote“.

Nekaj somišljenikov se je listu tudi že odzvalo. Od Pesnice se pritožuje eden, da je poskušal že večkrat prodati svoje bedastoče „Domovini“, da pa je ta vrgla vse dopise v — uredniški koš. „Giftna krota“ je lahko ponosna na takšne sotrudnike! Drugi naročnik je neki krčmar iz Negove. Ta vpraša „giftno kroto“ za svet, ker mu je baje mežnar „Štajerca“, z vrat strgal. Uredništvo mu svetuje, naj gre v Radgono ter ovadi mežnarja zaradi „poškodovanja ptujega imetja“. Tedaj naročnine še ni plačal ta famozni krčmar!

Končno še pove „Štajerc“, da „se za politično rauferijo brigal ne bom“. Saj bo tudi svetovati, kajti zoper „raufferije“ imamo občinske redarje in žandarje.

Posebna nemčurška znamenitost je tudi to, da ima vsaka številka drugega urednika. V prvi številki je bil nek renegat, v drugi je nek Schrei, a za tretjo iščejo že najbrže novega, saj mi si tako tolmačimo inserat na peti strani „En priden kravar se sprejme v službo“. Dober tek!

Celjske in štajarske novice.

(Imenovanje.) Štajarski deželni odbor je imenoval gimnazijskim učiteljem v Ptuj na naslednje gospode: dr. Hans Pischegger, dr. Josip Zack in dr. Karol Ozvald.

(Tvrdba „Merkur“ Peter Majdič, trgovina železa v Celju) vpisala se je v trgovski register. Zaman je tedaj bilo veselje celjskih Nemcev, ker so se delale „Merkurja“ zapreke. Gosp. Majdičeva trgovina že sedaj izobno deluje ter se z lahkočo postavi z obema nemškima tvrdkama v tekmovalje. Vpliv tega narodnega podjetja pa seveda raste z vsakim dnem, ker se tudi narodna zavest med nami vedno lepše širi.

(Umrli je) vrl narodnjak, o. kr. pomorski komisar Anton Ukmar. Rajni, dasi v vojaški suknji, nikdar ni pozabil, da ga je rodila slovenska mati in se vedno pečal z napredkom našega millega naroda. Prišel je pred nekaj časom v Celje, da se okrepi v zdravju, a ni mu bilo leka in vlegel se je dne 15. t. m. k večnemu počitku. Blag mu spomin!

(Učiteljski izpit za ženska ročna dela) so napravile v Mariboru naslednje dame: Blenk Alojzija iz Konjic, Grosman Franja iz Št. Jurja na Ščavnici, Jurko Ema iz Tepanj, Sekirnik Ana iz Rogatca, Skrbinšek Ana iz Planine, Vračko Pavla iz Sp. Kungote in Zinauer Gabrijela od Sv. Jakoba v Slov. gor.

(Slavnost 10letnice „Celjskega Sokola“) dne 15. avgusta 1900. Spored: 1. Ob 7. do pol 8. ure zjutraj sprejem došlih društev in gostov na kolodvoru in odhod v „Narodni dom“. 2. Ob pol 10. uri odhod iz „Narodnega doma“ k sv. maši na Jožefov hrib. 3. Po skončanem opraviu vrnitev v „Narodni dom“, kjer bode ob 12. uri zborovanje odposlancev vseh slovanskih sokolskih društev. 4. Ob pol 1. uri slavnostni banket v „Narodnem domu“. 5. Ob pol 3. uri popoldne skupni izlet na Teharje k javni telovadbi in ljudski veselici. 6. Ob 7. uri zvečer vrnitev iz Teharj v „Narodni dom“. 7. Ob pol 9. uri zvečer koncert v „Narodnem domu“.

(Hujskanje se nadaljuje.) Vsaka številka „vahtarca“ je polna najpodlejšega hujskanja zoper našo sokolsko slavnost. Tako piše tudi zadnja številka: „Nemški Celjani ne trpijo izzivajoče slavnosti v svojem mestu... braniti bomo znali naš(?) nemški dom z najbrezobzirnejšimi sredstvi. Nam je vsejedno, ali oblasti slavnost dovoli ali ne, kajti celjski Nemci so preverjeni, da je njihova stvar na najboljšem.“ In takih očitnih groženj za napade na našo mirno slavnost dovolijo oblasti razširjati!

(Kolesarjem!) Namestništvo je odredilo, da je zavezan po pešpoti pri državnih cestah voziti se kolesar se pešcem ogniti na kolovozni tir.

(Za invalide.) Razpisana je invalidna ustanova letnih 259 K 76 h za one bivše vojake — v prvi vrsti iz Kranjske, potem pa tudi iz Štajarske in Koroške, ki so vsled ran pred sovražnikom postali invalidni. Prošnje je vlagati do 20. t. m. pri c. i. kr. okrajnem dopol. poveljstvu št. 87 v Celju.

(Proti slovaškim piskrovezcem) je izdalo celjsko okrajno glavarstvo orožniškim postajam stroga povelja glede kontrole.

(Odhodnico gimnazijskemu učitelju gosp. Reisnerju) je napravilo zvečer 13. t. m. „Celjsko pevsko društvo“, čegar zaslužni tajnik je bil odhajajoči rodoljub.

(Bralnemu društvu pri Sv. Martinu v Rožni dolini) podaril je velenčeni g. profesor Bezenšek mnogo zabavnih in poučnih knjig. Odbor mu izreka: tem potom najsrčnejšo zahvalo. Živeli posnemovalci! O tej priliki opozarjamo rodoljube iz bližine in okolice, da se bode pri nas vršila dne 12. avgusta velika veselica s petjem in gledališčnimi predstavami v proslavo 100letnice našega dičnega velikega Slomškega. Spored in druge podrobnosti priobčimo pozneje. Pevski zbor in diletanti bodo pokazali, da naša idilično-romantična Rožna dolina krepko napreduje ter viško spoštuje narodni ponos; torej na svidenje 12. avgusta!

(Umrli je) v Polzeli posestnica ondotne graščine Schöneck Marija pl. Pongratz.

(Na Slomškovi slavnosti na Ponikvi) pela bodo naslednja pevstva tole: Ptujsko

pevsko društvo: „Jadransko morje“ Hajdrih. „Slovanska pesem“ (z bariton solo) B. Ipavici. Učit. zbor: „Molitev za slovanski rod“ (ruska). „Kitica slovanskih pesmij“. „Slovenski svet, ti si krasan.“ Pevsko društvo v Šmartnem v Rožni dolini: „Slovenac i Hrvat“ (moški zbor); „Slava Slovencev“ (z bariton solo).

(Slomškova slavnost na Ponikvi.) V dostojno proslavo stoletnice rojstva velikega slovenskega pisatelja, šolnika in narodnega buditelja, vladike A. M. Slomškega, priredi se v njegovem rojstnem kraju na Ponikvi ob južni žel. dne 5. avgusta t. l. vseslovenska slavnost. Spored: 1. Zjutraj ob 6. uri 30 min. in ob 8. uri slovesen sprejem gostov na tukajšnjem kolodvoru. 2. Ob 10. uri slovesna sv. maša (celebrira ml. g. Fran Ogradi, opat celjski, poje slav. celjsko pevsko društvo, spremlja oddelek celjske narodne godbe.) 3. Ob 1. uri odkritje spominske plošče na tukajšnji šoli. 4. Ob 2. uri banket na vrtu g. Podgorška. 5. Ob 5. uri skupen izlet na Slomškov rojstni dom, nazaj grede na grič sv. Ožbalta. 6. Ob 8. uri koncert. Pri slavnosti je obljubilo svoje sodelovanje več sl. narodnih društev, med drugimi slavno celjsko in ptujsko pevsko društvo, združen učiteljski pevski zbor, slavno telovadno društvo „Celjski Sokol“ ter drugi. Godbeni del oskrbi celjska narodna godba. Ker ni bilo vsem sl. pevskim društvom, ki nameravajo pri slavnosti sodelovati, mogoče pravočasno naznaniti dotične pevske točke, morale so se iste na vabilih izpustiti, kar blagovoli p. t. občinstvo opustiti. Zato se bodo objavljale posamezne pevske točke pravočasno po časopisih, na katere opozarjamo že danes tako sl. pevska društva kakor posamezne rodoljube. Ker je pričakovati posebno ob ugodnem vremenu silno veliko občinstva, namerava pripravljalni odbor preskrbeti od Ljubljane do Ponikve in nazaj poseben vlak z znižanimi cenami, to pa le tedaj, ako se oglasi že do 20. t. m. primerno število udeležencev.

(S črešnje je padel) v Kostivnici 70letni Blaž Šket vlg. Pust ter se ubil.

(Strela) je udarila dne 7. t. m. v slovečo romarsko cerkev na Sv. gori nad sv. Petrom ter poškodovala oboke nad stranskim altarjem ter zderžala nekaj šip. Druge škode ni povzročila.

(Za pogorelca Janeza Gregorec na Grajeni) je podpisani od spodaj imenovanih oseb sprejel sledeče denarne zneske: J. F. 10, Fr. M. 4, J. R. 3, Fr. H. 3, J. S. 2, J. W. 2, N. N. 2 skup 26 kron, na godu č. g. Alojzija Šuta, župnika pri Sv. Marjeti nabral 25 kron, po pošti poslali so: p. n. g. Fr. Petek, Ljubno 2 kroni, neimenovani iz Celja 10 kron, p. n. g. Fr. Koser, Juršinci 2 kroni. Višarski rodoljubi iz Koroškega po nabiralstvu g. Josipa Kaučič 16 kron 20 vinarjev in sicer so darovali: č. g. Josip Svaton, župnik 2 K, č. g. Janez Šnedic, kaplan 2 K, č. o. L. Kovač, franč. 1 K, veleč. g. Fr. Grafenauer, dež. poslanec 2 K, g. gostilnica Lakata 5 K, gospica Neža Mali, kuharica 1 K, Marija Mikoš, višarsko dekle 1 K, 20 v, nabiralatelj g. Josip Kaučič, organist 2 K, V. č. g. I. Meško 10 K. Skupaj torej 91 K 20 v, kateri denar se je Janezu Gregorecu že tudi izročil. O. Alfonz Svet v Ptuj.

(Kako se list „Štajerc“ v Ptuj in okolici razširja.) List se deli ljudem v štacunah. Ljudje so pripovedovali, da so ga dobili zastonj v trgovini Kasimirja in bratov Slawitsch. V nedeljo pa so bile tudi na nekaterih krajih nastavljene osebe, katere so delile in valjevale list ljudem, kateri so šli iz cerkve ali iz mesta domov. To je gotovo najnovejša kolportaza. Vzeli so si za izgled g. Ornika, kateri je pred kratkim po tiskanih listkih priporočal kruh, sol in otrobe! Kdor bere novi list, izve zanesljivo imena nemškutarskih trgovcev in obrtnikov, da se njih ogiblje. „Bismarckgasse“ se imajo vedno v Ptuj. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da se te ulice izogne, dokler se ne bode nemškutarska gospoda v Ptuj spametovala in tega imena odpravila. Nemci v nemškem Lincu ne marajo tega za Avstrijske sramotilnega znamenja; zato se moramo tudi Slovenci v bran postaviti!

(Gledé izvažanja svinj.) Hrvaška vlada je prepovedala izvoz svinj iz naslednjih štajarskih občin: Grabonoš pri Ljutomeru, Sv. Rok pri Rogatcu, Bizeljsko in Globoko v brežiškem okraju ter iz nekaterih občin Sred. Štajarske. Nasprotno

pa je izvoz iz Ljutomerskega okraja na Ogrsko ter iz cele Štajarske na Gor. Avstrijsko zopet dovoljen. Končno je prepovedan izvoz iz celga polit. okraja Ptuj na Ogrsko. Tako uradni razglas. Navadni človek bi vendar vprašal, če škoduje okuženost hrvaškim in ogrskim svinjam, škodovala bi tudi gornjeavstrijskim.

Druge slovenske novice.

(Osebnosti.) Kranjski deželni odbor je izvolil svojim zastopnikom v dež. šolski svet odbornika dr. Iv. Tavčarja, ker je cesarski svetnik g. Iv. Murnik vsled bolezni izstopil. — Deželni blagajnikom je imenovan kontrolor gosp. Fr. Trtnik, oficijal g. Zvonimir Zor pa kontroljem. — Mestni živinozdravnik v Ljubljani g. Ivan Rajer je imenovan drž. okrajnim živinozdravnikom v Litiji. Premeščena sta drž. okraj. živinozdravnik g. Hugon Turk iz Ljubljane v Radovljico in g. Rudolf Salloker iz Radovljice v Ljubljano. — Predsednik računskega oddelka pri kranjski deželni vladi višji računski svetnik Viktor Colloretto je stopil v pokoj ter dobil pri tej priliki naslov računskega ravnatelja. Konceptnim praktikantom pri kranjski politični vladi je imenovan g. Viktor Schwegel.

(Kolesarski sport v Ljubljani.) V Ljubljani je sedaj 1878 numeriranih bicikljev.

(„Zveza slovenskih kolesarjev“) je ustanovila, kakor smo bili že poročali, letos več novih pomočnih postaj in sicer večinoma na Kranjskem, kjer vozi največ slovenskih kolesarjev. Toda tudi druge slovenske pokrajine dobe v kratkem zvezne postaje, zlasti Goriška in Spodnje Štajarsko. Razun tega pa začne zveza delovati tudi na drugem polju. Zaznamovati hoče vse nevarne klance v širni slovenski domovini s tablicami, da se v bodoče s tem preprečijo eventualne nesreče. Ker pa odbor Z. S. K. sam ne zmora tega obširnega dela, prosi tem potom vse slovenske kolesarje in prijatelje kolesarskega sporta, da mu gredo i pri ustanovitvi novih postaj i pri zaznamovanju nevarnih klancev radovoljno na roko z nasveti, katere naj blagovolijo doposlati zveznemu odboru v Ljubljani.

(Postajališče Preserje) med Ljubljano in Borovnico se odpre dne 22. t. m.

(Dolenjska železnica) je imela leta 1899 624.503 gl. dohodkov, tedaj za 37.851 gl. več kakor leta 1898, ter 400.789 gl. izdatkov. Čisti dobiček 223.713 gl. pa ne zadostuje za obrestovanje in amortizacijo, temveč še mora dežela doplačati primanjkljaja 22.000 gl.

(Meščanska garda v Novem mestu) je obhajala pretečeno nedeljo 25letnico blagoslovljenja zastave. Meščanska garda obstoji že 500 let ter ima krasno zastavo, katero je podaril gardi cesar Franc Jožef I. in pokojna cesarica Elizabeta.

(Umrli je) v Podkloštru dne 5. t. m. gosp. Jakob Einspieler, oče ondotnega župnika in dež. poslanca Gregorja Einspielerja ter zadnji brat rajnega očeta koroških Slovencev Andreja Einspielerja. R. i. p.!

(Zavod za slaboumne) se odpre v Celovcu koncem avgusta. Sprejemali bodo slaboumne od šestega leta naprej. Zavod je namenjen v prvi vrsti za Koroško potem pa tudi za ostale alpske pokrajine, ker je znano, da ni nikjer toliko „todlnov“, kakor v Alpah.

(Na goriški realki) je bilo v pretečenem šolskem letu 150 Italijanov, 97 Slovencev, 80 Nemcev in trije drugih narodnosti. Odličnjakov je bilo pet, a vseh pet so Slovenci.

(Dvojna mera na Primorskem.) Leta 1896 so se vršile v Pomjanu občinske volitve. Župan je vpisal v volilno listo tudi občinska posestva. Okrajni glavar Schaffenhauer je glasove za občinska posestva izčrtal. Pred par dni pa se je vršila občinska volitev v Dekanij. Tukaj so Italijani v stiski, zato pa je tudi okrajni glavar dovolil, da je župan za občinska posestva oddal kar 18 glasov.

(Mlekarsko zadrugo) so ustanovili v Banjšicah, na Goriškem. Isto store tudi v Batah, Kalu itd.

(Velika tatvina.) V stanovanje ruskega konzula v Reki vlomili so neznani tatovi ter odnesli vrednostnih papirjev in dragocenosti za mnogo tisoč goldinarjev.

Dopisi.

Iz Leskovca. Že dvakrat ste nam, gosp. urednik, v Vašem cenjenem listu prinesli poročilo o pregledovanju upostojenih haložkih goric od 27. do 29. maja po g. dvornem svetovalcu E. Machu in za to poslanih vladnih organih.

Resnici na ljubo bodi povedano, da se je dotični poročevalec precej „skresal“ in naj si je to vedoma ali nevedoma storil, naj moli „greveno“, ker pri takih imenitnih rečeh se gre za „vera“ ne za „verba“, za resnico, ne pa, smemo reči, podpihovalno govorico. Stvar je ta: 27. maja t. l. se je zvečer pripeljal gosp. poslanec v spremstvu ednega gospodov v Leskovec, kamor je imel tudi g. Mach priti, kjer bi naj prenočili in drugi dan po hribih proti Sv. Trojici šli.

Še ni bil g. poslanec tu, že prinese pot od g. Matjašiča list, v katerem se je pozneje bralo, da se g. svetovalec vrne od Sv. Barbare v Ptuj, in da se 28. maja ob 6. uri zarano znajde v Pristavi, kamor tudi g. poslanca in druge vabi. Vabljen je bil zraven ptujski magistrat, kakor tudi okrajni zastop, zakaj se zadnji ni udeležil je njegova stvar. Še za g. dopisovalca je bilo zadosti prostora po bregih, nekateri smo ga celo pričakovali.

Peljamo se rečeno jutro tje, in ob pol 9. uri res dospemo na breg g. Osterbergerja, od koder se nam je razvil prvi viček, ne kakor dopisnik pravi, samo po novonasajenih vinogradih mestjanov, ampak tudi do srca segajočih golih pečinah, haložkih viničarjev. Res nam je g. Osterberger postregel, hvala mu; in ne vem, če bi g. poročevalec, kateremu to tako preseda, ne bil prvi, ki bi se poprej pogrnili mizi, kakor gospé priklonil; vsaj vemo kako je.

Po kakem polurnem odmoru smo vstali in šli. Res je tudi, da nas je mnogo mestjanov, vsaki pri svojem vinogradu pričakalo, rekši, glejte kaj to stane, nese še pa nič in se nam potem pridružilo, in g. poročevalec mar to ni prav? Mar je on s tem, da je za sebe prosil, drugega odjedaval? To trditi bi bila grda laž. V čast bodi zamčeno, da se je vse vršilo brez narodnostnega prepira, čeravno nas je bilo pet Slovencev, pa ne samo dva gospoda navzočih, ker vsi smo bili tega prepričanja: „Bodi kaj hočeš, ki tu stanuješ ali ta svet obdeluješ, siromak si in le vlada ti zamore pomagati.“ Gosp. poslanec je priča, da se ni pijančevalo, zatorej je tudi nelepo gospodoma očitati, da sta morebiti ta dva dni svojo narodnost zapila. Gosp. dopisovalec tega natolcevanja, — še morebiti vedel ni kaj je narodnost, ko sta se ta dva že na mejah za njo borila in doprinala žrtve.

Okoli 2. ure popoldne smo dospeli v Lehnik, kjer ima g. Ornik gorice in ta nam je pripravil okrepčalni obed. Naj nam ga gosp. poročevalec nikar ne zavidaj, bili smo ga potrebni in vemo, da tudi on tisti dan ni bil brez njega.

Če misli, da smo samo posedali, jeli in pili, naj se obrne do glave cele komisije g. dvornega svetovalca in ta mu bo povedal kako je bilo, mogoče še „špeiscetel“.

Potem se je nadaljevalo po Trdobjojih in od brega g. Badla vpraša g. dvorni svetovalec župnika iz Leskovca „kaj da so te plave krpe med goricami?“ Ko dobi odgovor, da so to bivše gorice haložkih kmetov, ki so pa zdaj radi siromastva le samo trava in trnje, je zatrdil: „Diese müssen die ersten berücksichtigt werden“ — na te se more pred vsem ozirati. To je tedaj tisti slab utis, ki ga je spremstvo na g. Macha naredilo? Kaj?

Isti župnik je g. svetovalca vodil tudi v borne koče, n. pr. v Trdobjojih, kjer se je na postelji ležečega otroka pobožal in se čudil tesnobi za toliko ljudi; celo hleve si je g. Mach v Okiču pogledal. So li tam tudi bachanalije? Nad Leskovcem se g. dopisnik naj ne spodtika. Ko se je g. svetovalec od g. poslanca in župnika v župnišču do drugega dne poslovil, smo se podali k potrebnemu počitku. Kako so se Ptujčani vozili domu, to menda h komisiji ne spada; po temi se bi mogoče gosp. dopisovalec še trezen zvrnil, če ne celo z voza padel. Da se je nemški govorilo, to menda ne bo smrtni greh, posebno če pomislimo, da g. Mach ni slovenščine zmožen. Tudi g. Kaiser in g. Fürst Jožef sta nas drugi

dan prijazno sprejela, za kar jima tudi naj bo hvala, pa g. poročevalec je menda pozabil, da človek vsak dan rad je. Pri g. Fürstu je naš g. poslanec tudi slovensko besedo sročil, na kar mu je g. Fürst tudi po zmožnosti odgovoril. — V sredo na to je bilo v Ptujni zborovanje. Ko je č. g. Žičkar bil prošen, da naj podpre Ptujčanov ne nasprotuje, je on povzel besedo in obljubil, da se bo potegoval za to, da dobijo mestjani posojilo z manjšimi obrestmi, Haložani pa celo zastopj.

To je facit komisije, česar pa g. dopisovalec ni omenil. — Zdelo se mi je potrebno to omeniti, ker je naš vrli g. poslanec mislil, da je on napaden, z dopisom od 19. maja t. l. kot v zahvalo za njegov trud; ta trud pa naj g. dopisnik tudi nama brez natolcevanja privošči; žrtvovala se sva brez čakanja na hvale, tedaj se pa vsaj jaz zahvalim za neopravičeno grajo.

D. Kralj, župnik.

Iz Jarenine. (Slomšekova slavnost). Kaj lepo je bilo v Jarenini v nedeljo dne 8. julija t. l. Obhajali smo slavnost v proslavo Slomškove rojstne stoletnice. Izvršila se je kar najlepše, najsijajnejše. Obilo ljudstva je došlo na slavnost iz bližine in daljave.

Središče celi slavnosti je bil slavnostni govor prof. dr. A. Medveda. Njegova navdušena pa poljudna beseda nam je pokazala, kako se je Slomšek odlikoval kot bogoljub in ročoljub. Delal je Slomšek z besedo in pismom kot najslavnejši slov. pridigar, kot izboren nabožni pisatelj za utrditev sv. vere in katoliškega mišljenja med Slovenci. Sam je bil najlepši zgled bogoljubnega, svetega moža. Svojega naroda gotovo nikdo ni tako iskreno ljubil kot Slomšek. Koliko je storil za napredek in omiko našega ljudstva v narodnem oziru! Vzorna je bila njegova ljubezen do jezika materinega, do rodne zemlje slovenske. Ta ljubezen mu je bila poglaviti nagib, da je izdajal „Drobtinice“, ustanovil družbo sv. Mohorja, spisal nebroj rodoljubnih sestavkov, da je vso skrb posvetil razvoju slov. šolstva, za katerega ni dosedaj nikdo toliko storil kot najslavnejši slov. vzgojitelj Slomšek. Bil je tudi velik avstrijski rodoljub, še celo kot škof je zlagal bojne pesmi za slovenske vojake, česar pač ni storil noben njegov škot-vrstnik. Kako navdušeno poje v „Popotnici vojaški“:

„Le naj ropoče, naj bobni,
Iz tisoč topov naj gromi,
Naj kroglice križem švigajo,
Slovenci ne pobegnejo!“

Kot tak zasluži, da ga letošnje leto slavi tudi cela Avstrija. Slomšek je tudi bil, ki je že leta 1852. Slovincem priporočal složno delovanje za narodov dušni in telesni blagor. V nekem pismu dr. Muršecu je zapisal in trikrat podčrtal besede: „Bodimo složni, složni, složni!“ Da bi te besede Slomškove uvaževali dandanes Slovenci povsod, da bi se ravnali po njegovih prekrasnih nankih, veliko več uspehov bi imeli pokazati, veliko več veselja bi doživeli!

Ko je končal slavljeni govornik, so se daleč razlegali kliči: Slava Slomšku! Na to so še zapeli več pesem mariborski pevci in domači mešanji zbor pod vodstvom učitelja Čonča, ki so ljudstvu zelo ugajale. Deklamovalca mladenič Fr. Sekol in deklica Mar. Donko sta izvrstno prednašala Slomškove pesmi. Vse se je izvršilo v najlepšem redu v splošno veselje narodovo in čast bralnemu društvu jareninskemu, ki je priredilo to znamenito slavnost.

Politični pregled.

(Državni položaj.) Ministerski predsednik Körber je potoval dne 14. t. m. v Isl k cesarju, kjer imel dva dni po poldrugo uro avdijenco pri cesarju.

(V dobi brez parlamentarne desnice.) Kmalu začne vlada s preosnovo jezikovnih načrtov. Pri tem delu ne bo imela kontrole ne ozira na Slovane, ker nimamo parlamentarne večine. Češki listi spoznavajo ta usodni položaj ter pozivajo slovanske poslance ali vsaj voditelje slovanskih klubov na skupno konferenco, pri kateri bi se sestavila zopet slovanska desnica, ker bi potem vladni načrti ugodneje izpadli za Čehe.

(Nov državnozbornski pravilnik) je baje vlada že izdelala. Načrt tega pravilnika določa,

da imajo znašati skupne dijete za vsakega poslanca na leto 2400 gld. Poslanci, ki se nedostojno obnašajo, se izključijo za nekaj sej ter se jim za to odtegnejo dijete.

(Češko časopisje.) Na češkem izhaja 791 časopisov, tako, da pride eden list na 6781 prebivalcev. „Kulturni“ Nemci v Avstriji in na Nemškem imajo skupno samo 4565 listov, tako da pride na 13 025 Nemcev eden časnik.

(Čehi in Francozi.) Kmalu pridejo Čehi na pariško razstavo. Francozi jim priredé slovesen sprejem ter častni banket. Razun Čehov sprejeli so Francozi samo Irce tako slovesno ter pišejo v svojih listih: „Čehi in Irci sta edina naroda, ki nam skazujeta sočustvovanje.“

(Budapešta in Dunaj.) Dunajski mestni svet je sklenil v svojih uradnih spisih rabiti za mažarsko prestolico samo nemško ime Ofen Pest ne pa Budapest. Budapeštanski očetje pa so sklenili vsako pošiljatev pod „Ofen Pest“ zavrniti, češ, da tega imena ne poznajo. Vrhu tega pa so se še pritožili na ministerstvo.

(900letnica krščanstva na Ogrskem.) Dne 15. avgusta praznovala se bo slovesno po vseh cerkvah na Ogrskem 900letnica odkar so sprejeli nekdanji Ogri krščansko vero. K slavnostim so povabili tudi cesarja.

(Izseljevanje mohamedanov iz Bosne in Hercegovine) podpira zelo drago turški sultan. V ta namen je baje poslal v Bosno in Hercegovino 25.000 turških funtov. Vsak teden pride 200 do 300 turških rodbin v Carigrad, kjer jim vlada odkaže brezplačno zemljo. Turška blagajna pa se bo najbrže kmalu izsušila.

(Prusija proti Poljakom.) Pruska vlada je pričela proti 450 poljskim društvom preiskavo zaradi veleizdajstva. Močnejši ima po Bismarckovih naukih pravico, zato pa niti dvomiti ni, da ne bi pruska vlada tudi proti nedolžnim poljskim društvom iztaknila krivde ter jih razpustila.

(Vojna v Afriki.) Dne 11. t. m. so ujeli baje Buri po celodnevem boju dva angleška eskadrona ter dva topa s posadko Uitralsnot. Drugih vesti ni z bojišča.

(Vojna na Kitajskem.) Nezanegljiva poročila pripovedujejo, da je kitajska cesarica zopet na prestolu, zraven nje pa vlada tudi princ Tuan, ki se je s pomočjo bokserjev proglasil za cesarja. V Mukdenu so umorili bokserji francoskega škofa Guillona ter več misijonarjev. Misijonarsko poslopje so zažgali. Kitajski državni svet je sporočil velesilam, da odklanja vso odgovornost za nemire, kajti ljudstvo je tembolj razdraženo, kolikor več evropskih vojakov vidi prihajati. Velikega arzenala pri Tientsinu so se bokserji zopet polastili ter povzročili Evropejcem velike zgube. Najhitreje pošilja Nemčija svoje vojaštvo v Kino. Kmalu bo imela na potu 20.000 mož. Celu Rusija je dovolila Nemčiji prevažati svoje vojaštvo po sibirski železnici. V Pekingu so baje pomorjeni vsi Evropejci ter princ Cing. O avstrijski udeležbi še ni znano nič gotovega. Sprejemajo se pač prostovoljno se prijavljeni bivši vojaki. Govori se, da pošljejo v Kino bataljon dalmatinskega pešpolka št. 22.

Razne stvari.

(Vremensko poročilo.) Minule dni je bilo po vsi Avstriji vsled deževja in hladnih vetrov od zahoda in severozahoda precej hladno, v nekaterih krajih celo mrzlo. Poročila pravijo, da je znašal minuli ponedeljek, ko se je vreme že izboljšalo zračni tlak v Galiciji 759, a na Tirolskem in Predalskem 770 milimetrov. Temperatura je kazala v Trstu 16,9, v Ljubljani 9,1, v Gradcu 10,6, na Dunaju 11,8, v Budimpešti 13,2, v Pragi 11,2, a v Bregencu na Predaleškem samo 7,2 stopinj Celzija. Morje se je zmerno, a neprenehoma gibalo. Pred mrzlim deževjem so bile povsod vsled velike vročine posebno na Češkem, Ogrskem, Nižje Avstrijskem, v Primorju, na Hrvaškem itd. velike nevihte s plohami in in točo, na mnogih krajih so se tudi oblaki trgali. Na visokih gorah je tudi snežilo, posebno na Tirolskem in v Švici. V Lucernu v Švici je kazal toplomer le 4 stopinje Celzija.

(Zaveza hrvatskih učiteljskih društev) zboruje letos dne 8. vel. srpana v Zagrebu.

(Umrli je) v Zagrebu dne 29. junija t. l. profesor Juraj Bauer. Pokojnik je bil uzoren učitelj in iskren rodoljub. Znal je povrh evropskih jezikov tudi japonski jezik. Lahka mu zemlja!

(Umrli je) v Davoru na Hrvaškem znani hrvatski novinar in rodoljub Milan Hordić. Bil

je najprej urednik „Hrvatske“, ki je začela izhajati v Sušaku pri Reki, pozneje je urejeval v Brodu na Savi list „Posavska Hrvatska“. Velezaslužnemu rodoljubu kličemo: „Lahka ti bodi domača gruda!“

(SNEG na planinah Alpah) Na planinah krog Inomosta je minuli teden močno snežilo. Sneg je zapadel 3 decimetre debelo. Živina je vsled tega na planinah mnogo trpela. Vreme je bilo mrzlo od 4—6 stopinj.

(Slavni češki goslar Kubelik), ki je letos tudi v Ljubljani gostoval, je pred kratkim sviral na gosli pred angleško kraljico v Windsoru v Londonu tako sijajno, da ga hvalijo vsi angleški listi, priznavajoč mu prednost pred vsemi glasbenimi virtuozji.

(Strela je ubila 78 ljudi) Od 7. do 9. t. m. razsajali so v glavarstvih Varšave, Petrikov in Radom na Ruskem silni viharji s točo, ki so uničili daleč okrog vse poljske pridelke. Strela je užgala mnogo hiš in gospodarskih poslopjij. Strela je ubila v vseh teh glavarstvih 78 ljudi.

(Kuga v Indiji) Angleški poglavar (guverner) v mestu Bombaju javlja, da je v deželi do 30. roznika zbolelo na kugi 10 320 oseb, od katerih jih je 6502 pomrlo. Brzjav angleškega podkralja javlja, da se lakota in stiska v Indiji vedno dalje širi.

Prodajalka

izurjena v trgovini z mešanim blagom, posebno v manufakturni stroki se sprejme s 15. avgustom.

Kje, pove upravništvo „Domovine“ v Celju.

Želim menjati službo.

Sem na lepi dvorazredni šoli v lepem vinskem in sadorodnem kraju, tri četrt ure od slovečih toplic (Neubaus) Dobrna in edno uro od železniške postaje Velenje. Ponudbe Francu Skaza, nadučitelj v Št. Janžu pri Velenju.

(292) 2-1

Hidravlične stiskalnice

najnovejšega izdelka za vino in sadni most v velikem razmerju.

Največja pridelovalnost, iztisne največ mošta, hitro delo, preprosta in lahka strežba.

Ročne stiskalnice za grozdje in sadje, ter grozdni in sadni mlinci kakor popolne priprave za napravljanje mošta stalne in vozeče izdelujejo ter razpošiljajo pod

jamstvom posebnosti v najnovejših, najboljših, in odlikovanih skušanih konstrukcijah.

Th. Mayfart & Co.

c. kr. priv. tovarne poljedelskih strojev, livarne železa in parne kovačnice.

Dunaj, II/1 Taborstrasse Nr. 71.

Obsežni katalogi in priznana pisanja brezplačno. Želi se zastopnikov in preprodajalcev.

Trgovski učenci,

s prav dobrimi spričevali ljudske ali meščanske šole, 14 let star, poštenih staršev, se sprejme takoj. Za ubožnega hrana, stanovanje, obleka in šolnina brezplačno.

(225) 3-1

Edmund Kavčič

trgovina špecerijskega blaga v Ljubljani.

Lepe	Ponny	konje
z polpokritim vozom (Phaeton)		in čisto nove sani, proda
Dr. Alojzij Praunseis v Celju.		

Iz Etter-jevega sadnega soka,

(255) 20-9

ki se pripravlja iz naravnega sadja, vsled tega prost vsake kemične primesi ter ga ni smeti zamenjati z vsebino „umetnega vina“, zamore si vsakdo z malim trudom in neznatnimi stroški napraviti izvrstno, vzdržujoče se in krepčilno.

Dobiva se v Mokronogu pri Mariji Sbill, v Galiciji pri Francu Senica, v Celju pa pri Jos. Pollanetzu.

Lastnina in tisk D. Hribar-ja v Celju.

Velika razprodaja

pri

Adalbertu Globočniku

v Žalcu

se prične dne 15. julija t. l.

V mnogobrojen obisk se priporoča

z velespoštovanjem

(287) 3-2

Adalbert Globočnik.

(285) 3-2

Kdor želi

treske smrekove za kurjavo, naj se obrne takoj z naročilom na **Ferd. Gologranca** hiš. št. 51. v Gaberjih pri Celju.

MORIC RAUCH

steklar v Celju, Rotovške ulice št. 4

(262)

priporoča najfineje zribane

8-8

— olne barve —

v zaprtih pločevinastih puščicah od pol kile naprej po najnižjih cenah.

HIŠA

s pristavo vred, na dobrem prostoru, pripravna za vsako podjetje, v bližini industrija, v okolici Celja, je pod ugodnimi pogoji prodati.

Cena 1600 gld.

Več pove

Ferdinand Dobrauz

(289) 2-2

Brunnengasse v Celju

Molitvene bukvice

priproste, kakor tudi v najfinerih vezih, po vsakršni ceni pri

Dragotin Hribar-ju v Celju

Posebno opozarjamo pred g. katehete in duhovščino na velik izbor molitvenikov za solarčke, kakor tudi odrasle.

Cenejše kot povsod drugod! Najlepše delo!

IVAN KULLICH, kamnosek

(277) 5-4

Celje - Gaberje št. 6

priporoča po najnižjih cenah vse vrste nagrobnih spomenikov in plošč za pokritje grobov iz črnega švedskega, nemškega, češkega in štajarskega granita, dyorita in suenita nadalje vse vrste marmorja in pesnatga kamnja. Prevzame cerkvene stavbe, altarje in obhajilne mize (klopi). Stopnice in vsa v stavbeno stroko spadajoča kamnoseška in podobarska dela. Poprave ter nagrobni nasipi v najlepši izvršbi.

Izdelovanje cementnih stopnic!

Zaloga nagrobnih in drugih spomenikov!

Hranilno in posojilno društvo (posojilnica) v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

linela je. v I. polletju tek. leta prometa

kron 1.606.857-43

hranilnih vlog se je sprejelo

352.338-53

yzdignilo pa

326.294-07

posojil se je vrnilo

304.832-09

izposodilo pa

309.106-50

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 % ter se obresti polletno kapitalizirajo proti vknjižbi na dol. pisma 5 %, če je dana pupilarna varnost pa 5 1/2 % obresti.

(293) 1

Ravnateljstvo.

Na drobno.

Na debelo.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

priporoča različne poljedelske stroje priznane najboljšega izdelka, kakor: mlatilnice, slamoreznice, čistilnice za žito, mlince za žito vejati, stiskalnice za sadje in grozdje itd.

Vedno velika zaloga cementa, najboljšega gornještajarskega železa, stavbenih potrebščin, traverz, okovov, samokolnic, poljskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov, peči in sploh vsega v to stroko spadajočega blaga.

Slavno občinstvo rabimo najljubše, si pri priliki ogledati našo trgovino in zalogo.

Cene nizke.

Postrežba točna.

sadno pijačo.

10 litrov sadnega soka, ki se brez vsake druge primesi zmeša s 100 do 130 litri navadne vode, daje po naravnem vrenju 110 do 140 litrov čvrstega, čistega, okrepčujočega

sadnega vina.